

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit Gül** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Semra Güzel

Diyarbakır Milletvekili

İnsan Hakları Derneği (İHD) Diyarbakır Şubesi Hapishaneler Komisyonu 15 Kasım 2021 tarihinde Diyarbakır ve Elazığ Kampüs Hapishanelerine dair “İnsan Hakları İhlalleri İnceleme ve Tespit Raporu” yayınlamıştır. Raporda iki ilde bulunan hapishanelerdeki sorunlar belirtilmiş, hak ihlallerinin artarak devam ettiği dile getirilmiştir. Rapor cezaevlerinde bulunan mahpuslarla yapılan görüşmeler sonucu yazılmıştır.

Rapora konu olan cezaevlerinden Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda yoğun hak ihlalleri yaşandığı belirtilmiştir. Bu hapishanede bulunan mahpusların aktarımlarına göre; 7-8 mahpusun infazı yakılmıştır. Mahpuslar, idari ve gözlem kurulu raporları yüzünden birçok kişinin infazlarının 6 ay kadar bir süre uzatıldığını ifade etmişlerdir. Bir mahpusun hapis cezasının 1 yılın altına düşmesine rağmen açık cezaevi hakkından disiplin cezası vb. gerekçelerle faydalandırılmadığı söylenmiştir. Mahpuslar, hastane sevklerinde “ağız içi arama” dayatması ile karşı karşıya kaldıklarını belirtmişlerdir. Bu uygulamayı kabul etmediklerinde ise tedavilerinin gerçekleştirilmediğini aktarmışlardır. Ayrıca hastane sevkleri dönüşünde 15 günlük karantina uygulamasının olduğunu söylemişlerdir.

Mahpuslar, 15 gündür koğuş aramalarının sıklaştığını; haftada 2 defa koğuş araması gerçekleştiğini bu aramalarda infaz koruma memurlarının hakaret ve rencide edici davranışlarda bulunduğunu belirtmişlerdir. Aramalarda pandemi koşullarına uygun davranılmadığını ifade etmişlerdir. Temizlik malzemelerinin sınırlı olarak kendilerine verildiğini; örneğin 3 mahpusa 1 çek pas verildiğini söylemişlerdir.

Mahpuslar, oda değişimi taleplerinde ve sevk sırasında hakaretlere maruz kaldıklarını belirtmişlerdir. Kendilerine 7 adet kitap verildiğini, bandrollü kitapların ise “alıntı” var

denilerek kendilerine verilmediğini söylemişlerdir. Ayrıca yerel gazetelerin kendilerine verilmediğini; BirGün, Cumhuriyet ve Karar gibi gazetelerin ise 2 gün geç verildiğini belirtmişlerdir. Dergilerin ise kendilerine verilmediğini; idare tarafından “istediğimiz dergiye abone olun” şeklinde baskı yapıldığını aktarmışlardır.

Mahpuslar, pandemi süresince sadece 1 defa kendilerine hijyen malzemeleri verildiğini; kantinden talep ettiklerinde ise yok denildiğini belirtmişlerdir. Kantinde olan hijyen malzemelerinin çok pahalı olduğunu; kendilerinin döner sermayeden yararlandırılmadığını söylemişlerdir. Farklı gruplardan kişilerin yan yana odalarda barındırıldığını; oda değişikliği ve sevk taleplerinin karşılanmadığını belirtmişlerdir. Pandemi gerekçesiyle ortak alana çıkma, hobi ve kültürel sosyal diğer etkinliklerinin hala yasak olduğu aktarılmıştır. Ayrıca görüş süresinin hala 45 dakika ile sınırlandırıldığını belirtmişlerdir.

Mahpuslar, özellikle kurumlara gönderdikleri mektupların ulaşmadığını aktarmışlardır. Ayrıca bazı gazete yazarlarına gönderdikleri mektupların gönderilmediğini de belirtmişlerdir. Görüşülen C.G. adındaki mahpus; 3 defa bu hapisanede fiziki şiddete maruz bırakıldığını, ayrıca 92 gün kadar hücre cezası aldığını belirtmiştir. Ayrıca C.G. adındaki mahpus, kendisiyle ilgili tutulan tutanakta “ıflah olmaz” gibi ifadelerin geçtiğini söylemiştir. Mahpus, bir şeyi talep ettiklerinde hücre cezası ile tehdit edildiğini aktarmıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu’nda gerçekleştirilen insan hakkı ihlalleri Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
- 2- Koğuş aramalarında odaların keyfi olarak dağıtıldığı, kitaplara el koyulduğu, infaz memurlarının kaba ve tahrik edici söylemlerde bulunduğu iddialarına dair gerçekleştirmiş olduğunuz bir soruşturma mevcut mudur? Mevcut değil ise bu konuya dair bir soruşturma başlatılacak mıdır?
- 3- Mahpusların sevk talepleri neden keyfi olarak engellenmektedir?
- 4- Hastane sevklerinde “ağız içi arama” yapıldığı ve kabul etmeyen mahpusların tedavisinin gerçekleştirilmediği doğru mudur? Bu uygulamanın gerekçesi nedir?
- 5- Cezaevi kantinlerinde satılan ürünlerin fiyatlarına dair bir çalışmanız var mıdır? Fiyatların çok yüksek olmasının gerekçesi nedir?
- 6- Dışarıda bir normalleşme yaşanırken cezaevlerindeki sosyal etkinliklerin hala yasaklı olmasının gerekçesi nedir? Sosyal etkinliklerin yeniden toplu yapılabilmesine dair çalışmalarınız nelerdir?

54805

- 7- Pandemi şartlarına uygun olarak hijyen ürünleri neden yeterli sayıda mahpuslara verilmemektedir?
- 8- Cezaevinde infazları yakılan mahpusların infaz yakılma gerekçeleri nelerdir? Bu gerekçelerin hukuki dayanağı nedir?
- 9- Mahpusların kurumlara ve gazetecilere yolladıkları mektupların idare tarafından engellenme gerekçesi nedir? Bu uygulamayı hayata geçiren yetkililer hakkında bir soruşturma başlatılmış mıdır?
- 10- C.G. isimli mahpusun cezaevinde 3 defa fiziki şiddete maruz kaldığı doğru mudur? Sorumlular hakkında soruşturma başlatılmış mıdır?
- 11- C.G. isimli mahpusa dair tutulan tutanaklarda mahpusun “ıflah olmaz” olarak nitelendirildiği doğru mudur? Bu ibareyi kullananlar hakkında soruşturma başlatılacak mıdır?
- 12- Açık görüşlerin yeniden başlaması için adım atılacak mıdır? Açık görüşler ne zaman başlayacaktır?
- 13- Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu’na mahpusların bildirdiği bu şikayetler doğrultusunda bir denetim uygulanacak mıdır? Sorumlular hakkında soruşturma başlatılacak mıdır?